

Ryszard Bolesławski

LEKCJE AKTORSTWA

Teksty z lat 1923–1933

STUDIA O TEATRZE, TOM 11

wybór, redakcja, tłumaczenie

Ewa Danuta Uniejewska

Ryszard Bolesławski (1889–1937), aktor i reżyser teatralny i filmowy, pedagog. W 1908 roku dołączył do zespołu Moskiewskiego Teatru Artystycznego, gdzie debiutował rolą Bielajewa w Miesiącu na wsi Turgieniewa. Współpracował z Edwardem Gordonem Craigiem przy Hamlecie (1912), wcielając się w postać Laertes. Reżyser cenionych spektakli w I Studio MChT (m.in. Nadzieja, Wędrowne kaleki), a także przedstawień

w Teatrze Polskim w Warszawie (m.in. Mieszczanin szlachcicem, Miłosierdzie). W 1922 roku wyemigrował do Nowego Jorku, gdzie otworzył szkołę The American Laboratory Theatre wzorującą się na osiągnięciach moskiewskiego studia. Autor esejów i artykułów dotyczących sztuki aktorskiej, a także powieści biograficznych (Lances Down, Way of The Lancer). Pod koniec lat 20. przeniósł się do Hollywood i poświęcił twórczości filmowej, współpracując z takimi gwiazdami, jak Greta Garbo, Marlena Dietrich, Gary Cooper czy Irene Dunne.

Różnica między aktorem „przeżywającym rolę” a tym, który tylko „imituje życie”, jest taka sama jak między „żywą istotą” a „mechaniczną lalką”. Nieważne, jak precyzyjne będą to próby kopiowania życia – nie przeżywając emocji, aktor nigdy nie będzie w stanie dotrzeć do widza i zachwycić go. Może zadziwiać go, a nawet zdumiewać, ale nigdy nie będzie w stanie przeniknąć w jego duszę i go poruszyć, wyrzucić na nim wrażenia. Innymi słowy, nie pokaże widzowi „lepszego życia”, a tylko „odbicie”, jego imitację.

[fragment książki]

Bolesławski przypomina, czym sztuka teatru i aktora była, bywała i czym może być. Jakie owoce przyniesie to pobudzenie naszej pamięci, pozostaje na razie pytaniem. Jedno jest pewne. Jego wypowiedzi o sztuce aktorskiej dzięki pracy tłumaczki stają się częścią polskiej kultury i ważnym źródłem dla badaczy.

Jarosław Gajewski

Ewa Danuta Uniejewska

Absolwentka Wydziału Wiedzy o Teatrze Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie, obecnie studentka Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie. Autorka m.in. artykułów, recenzji i wywiadów publikowanych na łamach kwartalników „Aspiracje”, „Scena” i „Nietak!”. Sekretarz redakcji warszawskiej portalu Teatralny.pl. Laureatka Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Młoda Polska”.

cena: 30,00 zł

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach stypendium Młoda Polska
Warszawa 2015

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

AKADEMIA
TEATRALNA
im. Aleksandra Zelwerowicza
W WARSZAWIE